

CONCLUSIES VAN HET VOORZITTERSCHAP

I.

INLEIDING

De Europese Raad heeft tijdens zijn bijeenkomst in Dublin op 13 en 14 december 1996 een aantal besluiten genomen die voor de verdere ontwikkeling van de Europese Unie belangrijk zijn.

De Europese Raad heeft :

nieuwe doorslaggevende vooruitgang geboekt op het gebied van de Economische en Monetaire Unie,

een omvangrijke reeks maatregelen omschreven die op nationaal en Gemeenschapsniveau moeten worden uitgevoerd om de werkgelegenheid te stimuleren,

de Verklaring van Dublin over werkgelegenheid aangenomen,

de algemene schets van het Ierse Voorzitterschap voor de ontwerp-herziening van de Verdragen positief ontvangen als een goede grondslag voor de eindfase van de Intergouvernementele Conferentie, die in juni 1997 in Amsterdam zou moeten worden afgerond,

een belangrijke reeks maatregelen op het gebied van Justitie en Binnenlandse Zaken aangenomen en in het bijzonder overeenstemming bereikt over middelen en methoden om de strijd aan te binden tegen drugs, georganiseerde criminaliteit, met inbegrip van terrorisme, en de seksuele uitbuiting van kinderen,

. het optreden van de Unie op het gebied van de externe betrekkingen onder de loep genomen.

Aan het begin van zijn besprekingen heeft de Europese Raad met de heer Klaus HÄNSCH, Voorzitter van het Europees Parlement, van gedachten gewisseld over de hoofdthema's van deze bijeenkomst. Hij dankte de heer HÄNSCH, die in januari aftreedt, voor zijn waardevolle bijdrage aan de bevordering van een constructieve samenwerking tussen de instellingen.

Daarnaast heeft vandaag ook een ontmoeting plaatsgevonden met de Staatshoofden en Regeringsleiders en de Ministers van Buitenlandse Zaken van de geassocieerde landen van Midden- en Oost-Europa, waaronder de Baltische Staten, alsmede Cyprus. Er heeft een brede gedachtenwisseling plaatsgevonden over deze conclusies en over aangelegenheden op het gebied van Justitie en Binnenlandse Zaken, waarbij bijzondere aandacht werd besteed aan de bestrijding van drugs en georganiseerde criminaliteit.

II.

ECONOMISCHE EN MONETAIRE UNIE

1. Economische en Monetaire Unie

De Europese Raad is verheugd over de nieuwe doorslaggevende vooruitgang die geboekt is bij de voorbereidingen voor de EMU, die op 1 januari 1999 van start gaat.

Er is overeenstemming bereikt over de structuur van het nieuwe wisselkoersmechanisme.

Aan de dringende aspecten van het wettelijk kader voor het gebruik van de euro is de laatste hand gelegd, zodat ze spoedig kunnen worden aangenomen.

Er is overeenstemming bereikt over de beginselen en de voornaamste onderdelen van het stabiliteits en groeipact voor het waarborgen van de budgettaire discipline in de EMU.

De Europese Raad dringt er derhalve bij de instellingen, overheidsinstanties en de economische actoren op aan hun voorbereidingen met het oog op de begindatum 1 januari 1999 op te voeren.

De Europese Raad heeft grote waardering voor het voortreffelijke rapport van de ECOFIN-Raad (zie bijlage) over de voorbereiding van de derde fase van de EMU, dat volledig spoort met de conclusies van Madrid en Florence, en is de Commissie en het Europees Monetair Instituut

(EMU) dankbaar voor de bijdragen die zij elk op hun bevoegdheidsterrein hebben geleverd. Over de inhoud van dit rapport bestaan nog voorbehouden voor Parlementaire behandeling.

Met name :

- onderschrijft de Europese Raad de conclusies over **het nieuwe wisselkoersmechanisme** (WKM2), zoals voorgesteld door de ECOFIN-Raad en het EMI. Hij verzoekt de ECOFIN-Raad een ontwerp-resolutie op te stellen voor de Europese Raad van juni 1997 waarin de fundamentele elementen van het WKM2 worden uiteengezet, net zoals in 1978 voor het huidige WKM is geschied. Het EMI wordt verzocht daarnaast een ontwerp op te stellen voor een overeenkomst tussen de centrale banken, dat zal worden voorgelegd aan de Europese Centrale Bank en de centrale banken van de Lid-Staten die geen deel uitmaken van de eurozone ;
- benadrukt de Europese Raad dat in de derde fase van de EMU een duurzame begrotingsdiscipline gegarandeerd moet worden en is hij verheugd over het akkoord dat over **het stabiliteits- en groeipact** is bereikt. Hij verzoekt de ECOFIN-Raad de Commissievoorstellen voor twee verordeningen, een over de versterking van het toezicht op en de coördinatie van begrotingssituaties en de andere over bespoediging en verduidelijking van de tenuitvoerlegging van de procedure bij buitensporige tekorten, met voortvarendheid te bestuderen. Hij verzoekt de Commissie een voorstel voor een verordening in te dienen met betrekking tot de niet-deelnemende Lid-Staten. Voorts verzoekt hij de ECOFIN-Raad een door de Europese Raad in juni 1997 aan te nemen ontwerp-resolutie op te stellen over het stabiliteits- en groeipact, waarin de verbintenissen van de Lid-Staten, de Commissie en de Raad tot een strikte toepassing van het Verdrag en de wettelijke bepalingen betreffende de begrotingsstabiliteit zijn vastgelegd. De Europese Raad tekent aan dat de Raad, nadat de resolutie is aangenomen, de betrokken verordeningen zal vaststellen ;
- is de Europese Raad verheugd over het akkoord van de ECOFIN-Raad over de twee verordeningen houdende het **wettelijk kader voor de euro**, die door het Voorzitterschap openbaar worden gemaakt. Hij verzoekt de Raad de eerste verordening, gebaseerd op artikel 235 van het EG-Verdrag, onverwijld vast te stellen. De tweede verordening zal door de Raad zo vroeg mogelijk in 1998 worden vastgesteld, zodra besloten is welke Lid-Staten aan de eurozone deelnemen.

De Raad, in de samenstelling van de Staatshoofden en Regeringsleiders, heeft zijn besluit krachtens artikel 109 J, lid 3, van het EG-Verdrag genomen en bevestigt dat de procedure van artikel 109 J, lid 4, zo vroeg mogelijk in 1998 zal worden toegepast met het oog op het ingaan van de derde fase van de EMU op 1 januari 1999. In dit verband is de Europese Raad verheugd over het voornemen van de Lid-Staten de budgettaire onevenwichtigheden in 1997 verder terug te dringen ten einde de hoge mate van duurzame convergentie te bereiken die vereist is voor deelneming aan de gemeenschappelijke munt, en hij benadrukt dat in de derde fase duurzame convergentie een noodzaak is.

De Europese Raad benadrukt dat stabiele wisselkoersen van groot belang zijn voor het convergentieproces en de soepele werking van de interne markt, en spreekt dan ook zijn grote voldoening uit over de toetreding van de Finse markka tot het WKM op 12 oktober 1996, en de terugkeer van de Italiaanse lire op 24 november 1996.

De Europese Raad legt er de nadruk op dat de euro tastbaar gemaakt moet worden voor de burgers. In dat verband is hij ingenomen met de door het Europees Monetair Instituut gepresenteerde ontwerpen van de euro-bankbiljetten. Voorts spreekt hij zijn voldoening uit over de maatregelen die de Commissie momenteel neemt om de wedstrijd voor het ontwerp van de munten te organiseren ; daardoor zal tijdens het Nederlandse Voorzitterschap een keuze kunnen worden gemaakt.

De Staatshoofden en Regeringsleiders hebben besloten Baron Alexandre LAMFALUSSY te herbenoemen tot President van het Europees Monetair Instituut voor de periode van 1 januari 1997 tot en met 30 juni 1997. Zij hebben besloten Dr. Willem Frederik DUISENBERG, President van De Nederlandsche Bank, te benoemen tot President van het Europees Monetair Instituut voor de periode van 1 juli 1997 tot de oprichting van de Europese Centrale Bank.

2. SEM 2000 (Gezond en efficiënt beheer)

De Europese Raad heeft zich aangesloten bij de Raadsconclusies van 2 december 1996 betreffende het verslag van de Groep van persoonlijke vertegenwoordigers over gezond financieel beheer.

Hij bevestigde zijn steun voor het SEM 2000-initiatief van de Commissie en was over het algemeen tevreden over de aanbevelingen in dit verslag, die een substantieel actieprogramma vormen om in onderlinge samenwerking tussen de Commissie en de Lid-Staten het financieel beheer van de EU-uitgaven te verbeteren.

De Europese Raad verzocht de Raad en de Commissie op de bijeenkomst van december 1997 verslag uit te brengen over de vorderingen die bij de uitvoering van de aanbevelingen zijn gemaakt.

III.

WERKGELEGENHEID

1. Groei en werkgelegenheid in Europa - de weg voorwaarts

Voor de strijd tegen de werkloosheid berust de eerste verantwoordelijkheid bij de Lid-Staten, maar zij ik ook een prioritaire taak voor de Unie. De Europese Raad heeft een diepgaande bespreking gewijd aan de strategie voor groei en werkgelegenheid aan de hand van het gezamenlijk verslag van de Raad en de Commissie over de werkgelegenheid, het voortgangsverslag van de Commissie over het initiatief voor "Een Europees

vertrouwenspact voor werkgelegenheid" en de gezamenlijke bijdrage van de sociale partners over het Vertrouwenspact, die zij op 29 november in Dublin hebben aangenomen. Bij zijn beraadslagingen heeft de Europese Raad ook rekening gehouden met de voorstellen in het memorandum van President Chirac over een Europees Sociaal Model, ten einde de menselijke dimensie van de Unie duidelijker te beklemtonen.

Voortbouwend op de strategie van Essen onderschrijft de Europese Raad de in het gezamenlijk verslag vervatte analyse en dringt hij er bij de Lid-Staten op aan deze strategie vastberaden en consequent te blijven volgen. Hij roept alle betrokken actoren op Europees, nationaal en plaatselijk niveau, inclusief de sociale partners, op om deze strategie te blijven steunen en wijst opnieuw op het belang van gelijke kansen.

Om zijn gehechtheid aan deze strategie te onderstrepen heeft de Europese Raad **de Verklaring van Dublin over werkgelegenheid** (zie bijlage) aangenomen, waarin de aanbevelingen van het gezamenlijk verslag zijn verwerkt met betrekking tot de noodzaak

te volharden in de macro-economische strategie voor economische groei en werkgelegenheid, overeenkomstig de overeengekomen richtsnoeren voor het economisch beleid,

de inspanningen op te voeren om de markten voor goederen en diensten te moderniseren en nieuwe bronnen van werkgelegenheid te exploiteren,

de nadruk te leggen op doelmatigheid van de arbeidsmarkt en investeringen in menselijk potentieel,

de belasting- en sociale-zekerheidsstelsels arbeidsvriendelijker te maken,

de samenwerking tussen het macro-economisch en het structuurbeleid in de Meerjarige Werkgelegenheidsprogramma's van de Lid-Staten te versterken.

Hij verzoekt de Commissie en de Lid-Staten, in het bijzonder in het kader van het nieuwe Comité voor de werkgelegenheid en de arbeidsmarkt en het Comité voor economische politiek, te werken aan de verdere ontwikkeling van de instrumenten voor de doeltreffende bewaking en evaluatie van het werkgelegenheids- en arbeidsmarktbeleid en de identificatie van goede praktijken. In het bijzonder moet verder worden gewerkt aan gemeenschappelijke werkgelegenheidsindicatoren en moeten de mogelijkheden van benchmarking worden geëvalueerd.

De Europese Raad verheugt zich over de positieve reactie op de initiatieven inzake territoriale werkgelegenheidspacten en dringt aan op snelle uitvoering van de 60 projecten die door de Lid-Staten zijn voorgesteld.

De Europese Raad benadrukt eens te meer de essentiële rol van de interne markt voor het bevorderen van groei en werkgelegenheid in de Unie. In dit verband is aanscherping van het concurrentievermogen van het midden- en kleinbedrijf van vitaal belang. Hij neemt nota van de vooruitgang die op dit gebied is geboekt, maar blijft bezorgd over de vertraging bij de omzetting en de tenuitvoerlegging van een aantal richtlijnen. Hij neemt nota van het voornemen van de Commissie om vóór de Europese Raad van Amsterdam een actieplan en een tijdschema voor te leggen met betrekking tot alle maatregelen die getroffen moeten worden om ervoor te zorgen dat de potentiële voordelen van de interne markt vóór de aanvang van de derde fase van de EMU volledig worden benut.

De Europese Raad neemt nota van het verslag van de Commissie over de ontwikkeling van belastingssystemen, waarop de ECOFIN-Raad hem heeft geattendeerd, en onderstreept daarbij dat aanvullend werk op dit gebied noodzakelijk is. De Europese Raad spreekt zijn voldoening uit over het feit dat de Commissie de besprekingen wil voortzetten in een werkgroep belastingbeleid, die vooral aandacht zal moeten besteden aan de gevolgen van dit beleid voor de werkgelegenheid.

De Europese Raad verwelkomt de plannen van de Commissie in verband met innovatie en de ontwikkeling van de informatiemaatschappij als belangrijke bijdragen aan de toekomstige ontwikkeling van het concurrentievermogen van de Unie. Investeren in onderwijs en opleiding is cruciaal, wil men alle burgers gelijke kansen bieden om deel te nemen aan en profijt te trekken van de informatiemaatschappij. De Europese Raad is van oordeel dat het concurrentievermogen van de Unie regelmatig moet worden gevolgd en geijkt aan de beste praktijk in de wereld conform de conclusies van de Raad Industrie inzake "benchmarking".

De Europese Raad wijst andermaal op het belang van vereenvoudiging van de regelgeving en verzoekt in dit verband om uitbreiding van het initiatief Eenvoudiger Wetgeving voor de Interne Markt (SLIM). Hij benadrukt dat zowel de Lid-Staten als de communautaire Instellingen inspanningen moeten doen om de administratieve kosten voor het bedrijfsleven en in het bijzonder het midden- en kleinbedrijf, te verminderen en nodigt de Raad uit om in dit verband maatregelen te nemen om uitvoering te geven aan zijn resolutie inzake de vereenvoudiging van wettelijke en administratieve regelingen op het gebied van de interne markt.

De postdiensten vormen een essentieel onderdeel van de communicatie-infrastructuur in de Unie. De ontwikkeling van de interne markt voor postdiensten is van enorm belang in economisch en sociaal opzicht. De Europese Raad spreekt zijn voldoening uit over de intensieve inspanningen die tot dusver zijn gedaan om maatregelen ter zake te nemen, maar constateert met spijt dat de Raad nog niet tot een gemeenschappelijk standpunt is gekomen. Hij verzoekt de Raad vóór het einde van het jaar een besluit te nemen in het licht van het werk dat reeds in zijn zitting van 28 november 1996 is verricht.

De Europese Raad verzoekt het Europees Parlement, de Raad en de Commissie al het nodige te doen opdat onmiddellijk een besluit kan worden genomen over de liberalisering van de postdiensten. De universele dienstverlening in de postsector moet gewaarborgd blijven.

De Europese Raad erkent het belang dat uitvoering wordt gegeven aan de Transeuropese Netwerken. Hij stemt in met het voorstel van de Portugese en de Spaanse Regering dat prioritair project nr. 8 in lijst 1 van de Europese Raad van Essen de multimodale verbinding tussen Portugal/Spanje en de rest van Europa zal worden.

2. Subsidiariteit en proportionaliteit

De Europese Raad bevestigt nogmaals dat het van belang is te waarborgen dat de Instellingen de beginselen van subsidiariteit en proportionaliteit strikt toepassen op alle wetgevingsvoorstellen. Hij is verheugd over het verslag van de Commissie van 1996 genaamd "De wetgeving verbeteren", dat handelt over de toepassing van de beginselen van subsidiariteit en proportionaliteit, over vereenvoudiging en codificatie. De Europese Raad verzoekt de Commissie om vóór eind 1997 een voortgangsverslag voor te leggen.

IV.

DE INTERGOUVERNEMENTELE CONFERENTIE

De Europese Raad heeft zijn voldoening uitgesproken over de algemene schets van het Voorzitterschap voor de ontwerp-herziening van de Verdragen. De onderhandelingen kunnen nu de eindfase ingaan.

De Europese Raad heeft ook kennis genomen van de recente brief van de Duitse Bondskanselier en de Franse President, die een belangrijke bijdrage zal vormen voor de verdere werkzaamheden van de Conferentie.

De Europese Raad bevestigt nogmaals hoe belangrijk het is dat de Conferentie in juni 1997 te Amsterdam wordt afgerond. Het document van het Voorzitterschap zal een goede basis voor de komende werkzaamheden vormen. Zoals uit het document blijkt, kunnen de delegaties in de verdere onderhandelingen naar believen hun eigen voorstellen bepleiten en hun eigen aandachtspunten ter tafel brengen.

Nu de Conferentie haar laatste en beslissende fase ingaat, moet zij op alle terreinen een evenwichtig resultaat nastreven dat beantwoordt aan de doelstellingen en ambities die door de Europese Raad zijn geformuleerd. Het is van essentieel belang dat de Unie op de drempel van de 21e eeuw wordt toegerust voor de uitdagingen die haar te wachten staan.

De Europese Raad stelt met voldoening vast dat de Conferentie vorderingen heeft gemaakt bij het aangeven van verdragswijzigingen waardoor de Unie beter zal kunnen inspelen op de wensen van haar burgers en hij bevestigt nogmaals de in Florence ter zake overeengekomen doelstellingen.

De Europese Raad neemt er met voldoening kennis van dat in het document van het Voorzitterschap bijzonder belang gehecht wordt aan Justitie en Binnenlandse Zaken. De Europese

Raad heeft heden overeenstemming bereikt over een aantal belangrijke besluiten die op bestaande verdragsbepalingen berusten en in Afdeling V van deze conclusies opgenomen zijn. Hij verzoekt thans de Intergouvernementele Conferentie, rekening houdend met de schets van het Voorzitterschap voor de herziening van het Verdrag, te werken aan een akkoord over ruimere mogelijkheden voor optreden op het gebied van visa, asiel, immigratie, overschrijding van de buitengrenzen, de bestrijding van drugs en internationale criminaliteit, met inbegrip van terrorisme, misdrijven tegen kinderen en mensenhandel. Europol dient te worden toegerust met operationele bevoegdheden om zich samen met de nationale autoriteiten hiertoe in te zetten. Deze kwesties houden de burgers in alle Lid-Staten ten zeerste bezig en de Unie moet de middelen krijgen om op al deze gebieden doeltreffend op te treden.

De Europese Raad bevestigt ook de in Florence overeengekomen doelstelling om het externe optreden van de Unie te ontwikkelen. Wil de Unie in de wereld een rol kunnen spelen die in verhouding staat tot haar verantwoordelijkheden en haar mogelijkheden, dan moet zij zich beter toerusten om haar externe optreden in al zijn aspecten samenhangend en doeltreffend te maken en haar besluitvormingsprocedures verbeteren. De Europese Raad neemt nota van de aanpak die het Voorzitterschap in zijn document voor de betrokken gebieden heeft uitgestippeld, waaronder ook de mogelijkheden om een nieuwe functie in te stellen ten einde het GBVB meer te profileren en de banden met de WEU te versterken.

De institutionele kwesties zullen centraal staan in de volgende fase van de onderhandelingen. De Unie moet haar besluit en slagvaardigheid vergroten. Dat geldt nu al en het zal des te noodzakelijker worden naarmate de Unie zich opmaakt voor een nieuwe uitbreiding. De Unie heeft begrijpelijke, doorzichtige democratische procedures nodig alsmede sterke en slagvaardige instellingen die door haar burgers als legitiem worden beschouwd.

De Europese Raad neemt er nota van dat in het document van het Voorzitterschap, overeenkomstig het standpunt van vele delegaties dat deze kwesties pas in een latere fase van de conferentie definitief kunnen worden geregeld, geen teksten in verdragsvorm over flexibiliteit en

bepaalde gevoelige institutionele kwesties zijn opgenomen; wel bevat het document een analyse van de kwesties en een overzicht van de keuzemogelijkheden. In de volgende fase van de Conferentie moeten oplossingen worden gevonden voor alle institutionele vraagstukken, waaronder met name de omvang van de Commissie, de rol van het Europees Parlement, de collectieve inschakeling van de nationale parlementen, de stemprocedures in de Raad en de werking van het Hof van Justitie, met inachtneming van de evenwichten die altijd een belangrijk kenmerk van de opbouw van Europa zijn geweest.

De Europese Raad neemt ook nota van de vooruitgang die tot dusver is gemaakt bij de bestudering van de voorstellen voor verdragsbepalingen die, onder overeen te komen voorwaarden, een flexibeler aanpak met het oog op nauwere samenwerking op bepaalde gebieden mogelijk zouden maken. Deze kwestie is van groot belang en de Europese Raad verzoekt de Conferentie hieraan bijzondere aandacht te besteden.

De Europese Raad legt er sterk de nadruk op dat de toekomst van de Unie en het welzijn van de verdere uitbreiding waartoe hij zich heeft verbonden, zullen afhangen van een bevredigende oplossing van al deze kwesties.

De Europese Raad richt aan de Conferentie het verzoek om nadere uitwerking te geven aan het belangrijke voorstel om via een verdragswijziging,

met inachtneming van de internationale verdragen, duidelijk het beginsel vast te leggen dat geen enkele burger van een Lid-Staat van de Unie in een andere Lid-Staat asiel mag aanvragen.

De Europese Raad heeft ook kennis genomen van het voorstel dat sedert de presentatie van het document van het Voorzitterschap door drie delegaties gezamenlijk is ingediend en dat beoogt het specifieke karakter van de ultraperifere regio's in de Unie in het Verdrag te verankeren, en hij verzoekt de Conferentie zich daarover te buigen.

Tenslotte verzoekt de Europese Raad de Conferentie op basis van het reeds geleverde voorbereidende werk, door te gaan met de opstelling van een sterk vereenvoudigde versie van de Verdragen ten einde deze Verdragen voor de burgers van de Unie leesbaarder en begrijpelijker

te maken. Dit dient op zodanige wijze te gebeuren dat het "acquis" van de Verdragen niet wordt opgebroken, de pijlerstructuur gehandhaafd blijft en de Conferentie niet met vertraging wordt afgesloten.

V.

JUSTITIE EN BINNENLANDSE ZAKEN

De Europese Raad bevestigt andermaal dat hij zich ertoe verbindt de Europese Unie te handhaven en te ontwikkelen als een ruimte waar vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid heersen door volledig gebruik te maken van alle instrumenten waarin het Verdrag betreffende de Europese Unie voorziet.

1. Drugsbestrijding

De Europese Raad verwelkomt het verslag van de Raad over de wezenlijke vooruitgang die is geboekt sinds zijn vorige bijeenkomst in Florence en onderschrijft de actievoorstellen uit dat verslag.

De Europese Raad verwelkomt, als concrete uitdrukking van de gezamenlijke politieke wil, de overeenstemming die is bereikt over een gemeenschappelijk optreden betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen en praktijken van de politie- en douanediens ten en de gerechtelijke autoriteiten ter bestrijding van de drugsverslaving en de illegale drugshandel, en de resoluties over de bestraffing van ernstige drugshandelsdelicten, de bestrijding van het drugstoerisme en de drugsproductie en -teelt. Ook juicht hij de aanneming toe van het communautair actieprogramma inzake de preventie van drugsverslaving.

De Europese Raad onderstreept dat een en ander een eerste stap vormt en dat de bestaande dynamiek, in stand gehouden en op deze grondslagen verder ontwikkeld moet worden, met name door

- de doorlopende bestudering van verdere wetgevingsharmonisatie, voor zover men het erover eens is dat deze noodzakelijk is, aangevuld met een nauwere samenwerking tussen de

Instellingen en haar Lid-Staten. In dit verband moet er speciale aandacht worden besteed aan de bijzondere gevaren van synthetische drugs ;

- blijvende aandacht voor de verdere samenwerking tussen de wetshandhavingsdiensten bij de bestrijding van de illegale drugshandel ;

- volledige toepassing van de richtlijn inzake het witwassen van geld en de mogelijke uitbreiding ervan tot alle relevante beroepen en organen buiten de klassieke financiële sector ;

- het ontwikkelen door de Raad en de Commissie van de bijdrage die onderzoeksactiviteiten kunnen leveren aan het aanpakken van de medische, sociaal-economische en detectie-aspecten van drugsmisbruik ;

- krachtdadige tenuitvoerlegging van het actieplan inzake de drugsbestrijding in het Caribisch gebied, alsook de tenuitvoerlegging van de overeengekomen follow-up van het verslag van de missie van deskundigen naar Latijns-Amerika ;

- verdere ontwikkeling van de gestructureerde dialoog met de geassocieerde landen van Midden- en Oost-Europa over drugsaanlegenheden ; de vergelijkbare samenwerking met de Russische Federatie die onder dit Voorzitterschap is opgestart, moet worden voortgezet ;

- zoals voorgesteld door President Chirac en Premier Major, het onderzoeken van middelen om de Centraalaziatische Republieken via het TACIS-programma te steunen bij de bestrijding van de doorvoer en de productie van drugs.

De samenwerking met de transatlantische partners op deze gebieden moet ook worden voortgezet en waar nodig verbeterd.

De Europese Raad bevestigt de prioriteit die hij verleent aan een onafgebroken en gecoördineerd optreden inzake drugsbestrijding, waarbij volledig en op samenhangende wijze gebruik wordt gemaakt van alle Unie-instrumenten.

Hij verzoekt de Raad om tegen eind 1997 een eerste evaluatie te maken van de genomen maatregelen, ten einde deze aan te scherpen en aan te vullen.

2. Bestrijding van de georganiseerde criminaliteit

De Europese Raad benadrukt dat hij alles in het werk zal stellen om de georganiseerde criminaliteit te bestrijden en onderstreept hiertoe de

noodzaak van een coherente en gecoördineerde aanpak door de Unie.

De Europese Raad juicht het verslag toe dat het Voorzitterschap heeft opgesteld over de intensivering van de strijd tegen de georganiseerde criminaliteit en besluit een groep op Hoog Niveau te belasten met de opstelling van een alomvattend actieplan, met specifieke aanbevelingen, waaronder realistische tijdschema's voor de uitvoering van de werkzaamheden. De Groep moet de bestrijding van de georganiseerde criminaliteit in al haar aspecten onderzoeken, met dien verstande dat zij alle kwesties die een verdragswijziging impliceren zal verwijzen naar de Intergouvernementele Conferentie, die desbetreffende verdragswijzigingen prioritair behandelt. De Groep op Hoog Niveau moet haar werkzaamheden tegen maart/april 1997 hebben voltooid.

Om de maatregelen die zijn voorgesteld in het verslag van het Voorzitterschap snel ten uitvoer te leggen, verzoekt de Europese Raad de Raad om zijn Secretariaat te versterken door het oprichten van een team van gespecialiseerde nationale deskundigen en mensen uit de praktijk, die voor een beperkte periode worden gedetacheerd.

De Europese Raad dringt erop aan de overeenkomsten betreffende het Douane-informatiesysteem, fraude en uitlevering, met de daaraan gehechte protocollen, alsmede tegen eind 1997, de Europol-overeenkomst en het bijbehorende protocol, als praktische stap in de bestrijding van de internationale criminaliteit zo spoedig mogelijk te bekrachtigen. Ook wijst hij

op het belang de overeenkomst inzake wederzijdse rechtshulp in strafzaken spoedig af te ronden.

De Europese Raad doet een beroep op de Raad en de Commissie om doeltreffend en coherent op te treden tegen misbruik van nieuwe communicatietechnologieën, inclusief Internet.

3. Seksuele uitbuiting van kinderen en mensenhandel

De Europese Raad uit zijn afschuw over seksuele uitbuiting van kinderen en mensenhandel en verbindt zich ertoe alle nodige acties te ondernemen om de meest kwetsbaren in de maatschappij te beschermen. Hij verwelkomt het akkoord over het gemeenschappelijk optreden, waarin een gemeenschappelijke aanpak van misdrijven tegen kinderen omschreven wordt, en waarmee betere justitiële samenwerking beoogd wordt. Voorts werden gemeenschappelijke optredens aangenomen ter versterking van de politieke samenwerking, via uitbreiding van de bevoegdheden van de Europese drugseenheid en tot oprichting van expertisecentra voor onderzoek naar zulke misdaden. Voor de bestrijding van deze weerzinwekkende misdaden zijn communautaire middelen beschikbaar gesteld.

De Europese Raad verzoekt de Raad en de Commissie deze instrumenten voortvarend te implementeren en zich te beraden op de stappen die verder vereist zijn.

4. Bestrijding van terrorisme

De Europese Raad veroordeelt onvoorwaardelijk alle terroristische aanslagen en blijft zeer oplettend ten aanzien van de dreiging die zowel intern als extern van het terrorisme uitgaat. Daarom werkt de EU nauw samen met andere internationale partners en organisaties om de maatregelen die al zijn genomen tegen deze dreiging te herzien en bij te werken en zo nodig nieuwe maatregelen te treffen. Daarom ook geven de Lid-Staten opnieuw uiting aan hun wens om bij het aanpakken van deze problematiek nauw samen te werken; de Europese Raad benadrukt de noodzaak daartoe.

5. Racisme en vreemdelingenhaat

De Europese Raad is ingenomen met de vorderingen die zijn gemaakt sinds zijn bijeenkomst in Florence en roept de Raad op om zijn werk af te maken ten einde spoedig een Europees Waarnemingscentrum voor racisme en vreemdelingenhaat te kunnen oprichten, dat nauw zal moeten samenwerken met de Raad van Europa.

6. Buitengrenzen

De Europese Raad vestigt er opnieuw de aandacht op dat snel een oplossing moet worden gevonden voor de resterende vraagstukken met betrekking tot de ontwerp-overeenkomst inzake de overschrijding door personen van de buitengrenzen van de Lid-Staten van de Europese Unie.

VI.

UITBREIDING

De Commissie heeft de Europese Raad in kennis gesteld van de vorderingen die zij gemaakt heeft met de adviezen en andere verslagen in verband met de uitbreiding waarom in Madrid is verzocht. De Europese Raad verwelkomt de verzekering van de Commissie dat deze documenten, alsmede de mededeling over het toekomstige financiële kader van de Unie, onmiddellijk na de afsluiting van de Intergouvernementele Conferentie beschikbaar zullen zijn. Hij bevestigt het te Madrid vastgestelde tijdschema voor het uitbreidingsproces. De Europese Raad neemt nota van het verslag van de Raad over de uitvoering van de pre-toetredingsstrategie in de tweede helft van dit jaar. Hij neemt voorts nota van de pogingen van de Commissie om de huidige implementatie van deze strategie aan te scherpen. Voorts juicht hij het voornemen van de Commissie toe om, naast de adviezen en andere rapporten die zij voorbereidt, voorstellen in te dienen voor een algehele versterking van de pre-toetredingsstrategie.

VII.

EXTERN OPTREDEN VAN DE UNIE

De Europese Raad heeft de in de bijlagen opgenomen verklaringen betreffende voormalig Joegoslavië en het vredesproces in het Midden-Oosten aangenomen.

RUSLAND

De Europese Unie betuigt haar solidariteit met het Russische volk nu het uitvoering geeft aan zijn historische keuze voor de democratie, de rechtsstaat en de markteconomie. De Europese Raad verklaart nogmaals dat de Unie bereid is de Russische Federatie bij te staan om de zware uitdagingen waarmee dit land nog geconfronteerd wordt tegemoet te treden, met name door middel van de Partnerschaps- en Samenwerkingsovereenkomst en het Actieplan EU-Rusland, en door Rusland zo spoedig mogelijk binnen te brengen in de WTO en andere internationale fora.

De Europese Raad verheugt zich bijzonder over het belangrijke besluit van President Jeltsin om alle Russische troepen uit Tsjetsjenië terug te trekken en de recente overeenkomst tussen de Tsjetsjeense leiders en de Russische Premier. Hij neemt nota van het voornemen om op 27 januari 1997 verkiezingen te houden in Tsjetsjenië. De Europese Raad betuigt zijn onverminderde steun voor het belangrijke werk van de permanente missie van de OVSE in Tsjetsjenië.

OEKRAÏNE

De Europese Raad is verheugd dat de Raad een Actieplan voor Oekraïne heeft aangenomen waaruit het belang blijkt dat de Unie hecht aan haar betrekkingen met Oekraïne en ook haar wens om in het kader van de Partnerschaps- en Samenwerkingsovereenkomst een nauwere samenwerking tot stand te brengen.

De Europese Raad memoreert dat hij onverkort vasthoudt aan de tenuitvoerlegging van het memorandum van overeenstemming met Oekraïne over de definitieve sluiting van de kerncentrale van Tsjernobyl voor het jaar 2000. Hij beschouwt de sluiting van reactor nummer één door de Oekraïense autoriteiten als een belangrijke stap in die richting.

WIT-RUSLAND

De Europese Unie is ernstig bezorgd over de politieke situatie in Wit-Rusland, in het bijzonder na het referendum over de nieuwe grondwet. De Europese Unie wenst een Wit-Rusland dat de democratische beginselen, de mensenrechten en de markteconomie aanhangt en volledig meespeelt in Europa. De Europese Raad roept de leiders van Wit-Rusland op de volledige eerbiediging van internationaal aanvaarde democratische en grondwettelijke beginselen en praktijken te herstellen, en hoopt dat de leiders het voorstel van de EU inzake een enquêtemissie zullen aanvaarden. Het ontbreken van vooruitgang op deze gebieden zal negatieve gevolgen hebben voor de betrekkingen tussen Wit-Rusland en de Europese Unie en voor de steun van de Unie voor de toetreding van Wit-Rusland tot de Raad van Europa.

RAAD VAN EUROPA

De Europese Raad meent dat de Raad van Europa een vitale rol te spelen heeft bij het verdedigen van de normen inzake mensenrechten en het ondersteunen van de pluralistische democratie.

De Europese Raad ziet voordelen in het optimaal benutten, in samenwerking met andere internationale instellingen, van de deskundigheid en de mechanismen van de Raad van Europa ten einde deze doelstellingen te bevorderen. De topontmoeting van de organisatie in 1997 zal een uitgelezen gelegenheid vormen om de op deze gebieden geboekte vooruitgang te evalueren.

REGIONALE SAMENWERKING IN EUROPA

De Europese Raad neemt nota van de grotere reikwijdte van regionale activiteiten in Europa, van de Noordelijke IJszee tot de Zwarte Zee. In dit verband is de Europese Raad ingenomen met het verslag over het Middeneuropees Initiatief dat hij van de Commissie ontvangen heeft in antwoord op zijn verzoek te Florence. Hij neemt er nota van dat de Commissie regelmatig verslagen over deze regionale initiatieven aan de Raad zal voorleggen.

MIDDELLANDSE-ZEEGEBIED

De Europese Raad bevestigt andermaal de hoge prioriteit die hij toekent aan de mediterrane dimensie van de Europese Unie en spreekt zijn voldoening uit over de belangrijke en evenwichtige ontwikkelingen sinds de aanneming van de Verklaring van Barcelona in het Europees-mediterrane partnerschap dit jaar.

In het partnerschap op het gebied van politiek en veiligheid zullen de werkzaamheden met betrekking tot de tenuitvoerlegging van de beginselen van de Verklaring van Barcelona worden voortgezet, met name via het actieplan, met het oog op de aanneming van een handvest van de Unie en het Middellandse-Zeegebied.

TURKIJE

De Europese Raad bevestigt het belang dat hij hecht aan de verdere ontwikkeling van de betrekkingen van de EU met Turkije, zowel op economisch als op politiek gebied. Hij constateert evenwel met spijt dat een aantal ernstige aangelegenheden in het kader van de betrekkingen nog steeds op een oplossing wachten. De Europese Raad verheugt zich over het door de Turkse Regering kenbaar gemaakte voornemen om maatregelen te nemen ter verbetering van de mensenrechtensituatie. Hij legt er de nadruk op dat in het kader van een nauwer partnerschap met de EU, met betrekking tot de eerbiediging van de mensenrechten de hoogste maatstaven moeten worden gehanteerd.

De Europese Raad verzoekt het Voorzitterschap voort te gaan met zijn in aansluiting op de verklaring van de Raad van 15 juli 1996 ondernomen pogingen om een aanvaardbare oplossing

van de situatie in de Egeïsche zee te bewerkstelligen in overeenstemming met de erkende internationale normen, en de contacten met de Turkse Regering voort te zetten om op korte termijn een zitting van de Associatieraad te kunnen beleggen.

De Europese Raad dringt er bij Turkije op aan zijn invloed aan te wenden om bij te dragen tot een oplossing in Cyprus die in overeenstemming is met de resoluties van de VN-Veilighedsraad.

BETREKKINGEN EU-VS

De Europese Raad merkt op dat de EU/VS-Top in Washington op 16 december de eerste verjaardag zal markeren van de aanneming in Madrid van de Nieuwe Transatlantische Agenda en het Gezamenlijke Actieprogramma EU-VS, en verwacht dat deze Top een nieuwe mijlpaal

in de betrekkingen tussen de EU en de VS zal worden. Hij verheugt zich over de kwalitatieve verbetering die dit zowel in de beginselen als in de praktijk in het afgelopen jaar heeft teweeggebracht.

De Europese Raad bevestigt zijn met de VS gedeelde doelstellingen inzake bevordering van de mensenrechten, de democratische waarden en de fundamentele vrijheden in delen van de wereld waar die onvoldoende geëerbiedigd worden, maar ook zijn overtuiging dat die doelstellingen moeten worden nagestreefd met andere middelen dan met unilaterale maatregelen ten koste van nauw verbonden partners die dezelfde waarden delen.

De Europese Raad bevestigt opnieuw de essentiële bijdrage die een hecht partnerschap tussen de EU en de VS kan leveren aan de internationale stabiliteit, veiligheid en welvaart en het belang in dit verband van de Transatlantische Dialoog, die de betrekkingen tussen de EU en de VS zal intensiveren en versterken door een solide onderlinge samenwerking.

BETREKKINGEN EU-CANADA

De Europese Raad verwelkomt de overeenstemming die met Canada is bereikt over de tekst van een Gemeenschappelijke Verklaring en een Actieplan, die de samenwerking tussen de EU en Canada bij de verwezenlijking van gemeenschappelijke doelstellingen en op basis van gemeenschappelijke waarden waaraan zij fundamenteel belang hechten, verder zal versterken.

DE GROTE MEREN

De Europese Raad spreekt zijn ernstige bezorgdheid uit over het aanhoudende geweld in het gebied van de Grote Meren, niet alleen in Oost-Zaire maar ook in Burundi. Hij verheugt zich erover dat vluchtelingen in groten getale terugkeren, doch wijst erop dat de vrijwillige repatriëring van de resterende vluchtelingen moet worden vergemakkelijkt en dat een begin moet worden gemaakt met herstel en wederopbouw. Hij herinnert aan de enorme inspanningen die de EU geleverd heeft om in spoedhulp te voorzien. Inmiddels vereist de aanhoudende humanitaire noodsituatie, vooral in Oost-Zaire, een snel en beslissend optreden van de internationale gemeenschap. De Europese Raad onderstreept de noodzaak van een soepele aanpak, in het licht van de snel veranderende omstandigheden ter plaatse en komt overeen dat de gevolgen van deze veranderingen voor de tenuitvoerlegging van de resoluties van de VN-Veilighedsraad inzake de instelling voor humanitaire doeleinden van een tijdelijke multinationale troepenmacht snel moeten worden behandeld. In dit verband vertolkt de Europese Raad nogmaals de bereidheid van de Europese Unie om ten volle en met spoed bij te dragen aan dit streven, zulks overeenkomstig het gemeenschappelijk optreden van 22 november 1996, het daarmee verband houdende besluit van de Raad van dezelfde datum en de ministeriële verklaring van de WEU van 19 november 1996. Hij is ingenomen met het voorstel van de Commissie voor een strategisch en alomvattend actieplan voor bijstand van de Unie aan het Grote-Merengebied.

De Europese Raad heeft woorden van lof voor het initiatief van de regionale leiders om via dialoog te streven naar een oplossing van de problemen in Oost-Zaire. Hij hoopt dat zij op 16 december, op de tweede Top van Nairobi van regionale Staatshoofden, kunnen voortbouwen op de onderling overeengekomen beginselen, onder meer het cruciale belang van eerbiediging van de territoriale integriteit en de soevereiniteit van Zaire, ten einde een vreedzame regeling van het conflict te bewerkstelligen. In het bewustzijn dat het verkiezingsproces voor de stabiliteit van de regio uiterst belangrijk is, herhaalt hij dat de Unie de vaste wil heeft haar rol te spelen ter ondersteuning van het welslagen van dat proces in Zaire, door middel van het gemeenschappelijk optreden dat op 11 november 1996 is vastgesteld, en waarvan hij de spoedige en dringende tenuitvoerlegging verwacht.

De Europese Raad herhaalt dat de problemen van de hele regio zijns inziens alleen langs politieke weg opgelost kunnen worden. De Europese Unie zal met name via haar Speciale Gezant de inspanningen van de leiders van de regio blijven ondersteunen en de dialoog tussen de verschillende partijen bij het conflict in de regio blijven aanmoedigen. De Europese Raad betuigt nogmaals zijn steun voor de spoedige bijeenroeping van een internationale conferentie onder de gezamenlijke auspiciën van de Verenigde Naties en de Organisatie voor Afrikaanse Eenheid teneinde in het kader van een alomvattende benadering de fundamentele oorzaken van de crisis aan te pakken en aldus te komen tot een vreedzame, duurzame en alomvattende regeling van de conflicten in de regio.

OOST-TIMOR

De Europese Raad juicht de initiatieven binnen de Europese Unie toe ter verbetering van de situatie, de levensomstandigheden en de mensenrechten van het Oosttimorese volk. Hij verklaart nogmaals alle inspanningen te steunen die kunnen bijdragen tot een rechtvaardige, alomvattende en internationaal aanvaardbare oplossing waarbij de legitieme rechten en aspiraties van het Timorese volk ten volle worden gerespecteerd overeenkomstig het internationale recht.

Hij hoopt dat de besprekingen onder auspiciën van de Secretaris-Generaal van de VN een substantiële bijdrage tot de oplossing van de Oosttimorese kwestie zullen leveren.

CUBA

De EU wil graag vooruitgang zien in de richting van een vreedzame overgang naar een pluralistische democratie en eerbiediging van de mensenrechten en de fundamentele vrijheden in Cuba, alsook een economisch beleid dat gericht is op duurzaam herstel en een hogere levensstandaard voor het Cubaanse volk. Het gemeenschappelijk standpunt dat de Raad op 2 december heeft aangenomen zal ten uitvoer worden gelegd door middel van een constructieve, resultaatgerichte politieke dialoog. Stappen op de weg naar democratie, waaronder eventuele onderhandelingen over een samenwerkingsovereenkomst, zullen door de Europese Unie worden

ondersteund. Elke overeenkomst zal conform de praktijk van de EU een opschortingsclausule bevatten voor het geval dat de bepalingen over de mensenrechten ernstig worden geschonden.

TRANSITIE IN HONG KONG EN MACAU

De Europese Raad bevestigt nogmaals dat de Europese Unie veel belang hecht aan de toekomstige vrede en welvaart van de Speciale Administratieve Regio (SAR) Hong Kong van de Volksrepubliek China, die in juli a.s. zal worden gevormd, en herhaalt de wens van de Europese Unie om met alle mogelijke middelen bij te dragen tot een vlotte transitie. De Europese Unie hecht eraan met de SAR hechte banden te blijven onderhouden in de Wereldhandelsorganisatie en op alle andere terreinen waarop de SAR krachtens de Basiswet autonomie zal genieten. De Europese Unie benadrukt de volledige steun van de Europese Unie voor de bijzondere status van de SAR en haar burgers op alle gebieden, met inbegrip van hun recht op representatieve democratische instellingen, zoals die momenteel reeds bestaan. Hij heeft de Commissie verzocht in 1997 tijdig voor te stellen hoe een hechte economische samenwerking het best kan worden verzekerd.

De Europese Raad neemt nota van de positieve wijze waarop het overgangsproces in Macau zich ontwikkeld heeft. Hij hoopt dat de uitvoering van de in 1987 ondertekende gezamenlijke verklaring van China en Portugal verder zal bijdragen aan de vooruitgang en de maatschappelijke stabiliteit van Macau, met het oog op een vlotte machtsoverdracht in december 1999. Ook spreekt hij de hoop uit dat de in de gezamenlijke verklaring neergelegde grondbeginselen na die datum verder zullen worden geëerbiedigd.

WTO

De Europese Raad neemt met voldoening nota van het resultaat van de eerste gewone tweejaarlijkse Ministeriële Conferentie van de Wereldhandelsorganisatie die van 9 tot en met 13 december 1996 in Singapore heeft plaatsgevonden en waarop de Europese Unie eens te meer heeft getoond hoeveel belang zij hecht aan het multilaterale handelssysteem en aan de doeltreffende werking van de WTO.

De Europese Raad spreekt er zijn voldoening over uit dat de Ministeriële Conferentie van de WTO te Singapore een nieuwe stimulans heeft gegeven aan de liberalisering van de wereldhandel. Met name verwelkomt hij de uitbreiding van het werkprogramma van de WTO tot thema's die door de Europese Unie als prioritair zijn aangemerkt. Voorts juicht hij de doorbraak inzake de handel in informatietechnologieprodukten toe en dringt hij erop aan dat derde partnerlanden zoveel mogelijk deelnemen aan de eindovereenkomst die voor 15 maart 1997 moet worden bereikt. De Europese Raad constateert met voldoening de volgehouden dynamiek die moet leiden tot het welslagen van de onderhandelingen over basistelecommunicatie in februari 1997.

De Europese Raad is verheugd over de aanzet die de Commissie heeft gegeven tot een nieuwe markttoegangsstrategie en pleit voor intensievere, gecoördineerde inspanningen van de Gemeenschap en de Lid-Staten voor openstelling van de markten van derde landen.

Wat het verslag over de ontwikkeling van het handelsbeleid en de preferentiële overeenkomsten van de Gemeenschap betreft, neemt de Europese Raad er nota van dat de Raad hieraan in zijn zitting in februari de laatste hand zal leggen, zodat het in Amsterdam aan de Europese Raad kan worden voorgelegd.

VIII.

VESTIGINGSPLAATS VAN BUREAUS EN AGENTSCHAPPEN

De Europese Raad heeft nota genomen van de vooruitgang die is gemaakt bij de tenuitvoerlegging van zijn in oktober 1993 te Brussel genomen besluit over de vestigingsplaats van agentschappen en bureaus. De Raad heeft het besluit van de Commissie van 10 december bekrachtigd voor de spoedige overplaatsing van het personeel van het OICVP naar Ierland in een eerste fase en vervolgens meer bepaald naar Grange, Co. Meath, in kantoren die aldaar door de Ierse autoriteiten ter beschikking moeten worden gesteld.

De Europese Raad dringt erop aan dat door de verschillende instellingen de nodige maatregelen worden getroffen om ervoor te zorgen dat de vereiste middelen voor de uitvoering van het besluit van de Commissie beschikbaar komen.

De Raad neemt voorts nota van de conclusies van de Landbouwråd van 18 november 1996 met betrekking tot het personeelsbestand van het OICVP en dringt erop aan dat de verschillende instellingen de nodige maatregelen nemen om ervoor te zorgen dat het vereiste personeel beschikbaar wordt gesteld zodat de Unie haar controletaken kan vervullen.

Addendum

De Europese Raad heeft nota genomen van de volgende verslagen van het Voorzitterschap/de Raad :

- Verslag van de Raad over de verwezenlijkingen op het gebied van Justitie en Binnenlandse Zaken
- Verslag van het Voorzitterschap over de intensivering van de strijd tegen de georganiseerde criminaliteit
- SEM 2000 (gezond financieel beheer) : conclusies van de Raad over het verslag van de Groep van Persoonlijke Vertegenwoordigers

De Europese Raad heeft ook nota genomen van de volgende verslagen van de Europese Commissie :

1. Europa als economisch geheel
2. Impact en doeltreffendheid van de interne markt
3. Werk maken van diensten
4. Europa in de frontlijn van de informatiemaatschappij op wereldniveau
5. Eerste actieplan voor innovatie in Europa
6. De plaats van Europa in de wereld : vierde verslag van de Ciampi-Groep
7. Transeuropese netwerken
8. De wetgeving verbeteren (Verslag over de toepassing van de beginselen van subsidiariteit en proportionaliteit, over vereenvoudiging en codificatie)